

JAARVERSLAG 2019

Stichting Samenwerkingsverband Onderwijs
Op Maat de Liemers

Inhoudsopgave

	Blad
Bestuursverlag en kengetallen	
Bestuursverslag	3
Analyse verschil werkelijke exploitatie en begroting	15
Kengetallen	17
 Jaarrekening	
Grondslagen	18
Balans per 31 december	20
Staat van baten en lasten	21
Kasstroomoverzicht	22
Toelichting behorende tot de balans	23
Geoormerkte doelsubsidies OCW/EZ	27
Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	28
Overzicht verbonden partijen	32
WNT-verantwoording	33
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	34
Gebeurtenissen na balansdatum	35
 Overige gegevens	
Controleverklaring	36
 Bijlagen	
Gegevens over de rechtspersoon	41

Bestuursverslag 2019 Stichting Samenwerkingsverband Onderwijs Op Maat De Liemers.

1. Juridische structuur en organisatiestructuur

Het samenwerkingsverband Onderwijs op Maat de Liemers bestaat uit 7 schoolbesturen. Onder deze schoolbesturen ressorteren 37 basisscholen, waarvan vier éénpitters. De scholen zijn gelegen in de gemeenten Zevenaar, Duiven, Westervoort en Montferland (Didam). De rechtspersoonlijkheid van het samenwerkingsverband Onderwijs op Maat de Liemers is een stichtingsvorm, de stichting Samenwerkingsverband Onderwijs Op Maat de Liemers. Binnen het samenwerkingsverband is één SBO-school gevestigd. En er is 1 SO-school gevestigd in de Liemers.

Het bevoegd gezag van de stichting Samenwerkingsverband Onderwijs Op Maat de Liemers wordt gevormd door de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur bestaat uit 7 personen: drie bestuurders van de aangesloten grotere besturen, één gemandateerde vertegenwoordiger vanuit de éénpitters, één bestuurder van het speciaal basisonderwijs, één bestuurder van het speciaal onderwijs en een onafhankelijk voorzitter. De stichting Onderwijs op Maat de Liemers wordt bestuurd door een bestuur dat de bestuursfilosofie Policy Governance aanhangt en hanteert.

In 2019 bestaat de Raad van Bestuur uit de volgende leden:

Voorzitter: De heer J. Meesters
Leden: Dhr. P. J. Buhler, namens stichting LiemersNovum
Mevr. M. Wessels, namens Stichting Innerwaard
De heer A. Geluk, namens Stichting LiemersNovum
Mevr. I Wolsing, namens de Schilderspoort
Mevr. S. Van Diessen, namens de éénpitters
De heer W. Ludeke, namens de Onderwijsspecialisten tot 31-5-2019
De heer H. Loeffen, namens de Onderwijsspecialisten vanaf 1-6-2019

De Raad van Bestuur vervult zijn taak op afstand. Er is een directeur aangesteld. De verantwoordelijkheid van de directeur is vastgelegd in een managementstatuut. En er is een handboek toezichtkader vastgesteld.

Toezicht.

Het bestuur houdt toezicht en bewaakt op hoofdlijnen opdat organisatie- en bestuurlijk belang niet verstrengelen.

Het bestuur handelt volgens het devies "verantwoordelijkheden daar laten, waar deze horen".

Het bestuur onderkent de volgende taken:

- Het houden van algemeen toezicht, aan haar gerapporteerd in voortgangsrapportages
- Toezicht houden op het tot stand komen van meerjarenbeleid, dat is vastgelegd in door het bestuur goedgekeurde meerjarenbeleidsplannen
- Toezicht houden op de kwaliteit van de leerlingenzorg in het Samenwerkingsverband
- Toezicht houden op de totstandkoming van jaarplannen en de verslaglegging ervan
- Toezicht houden op de vaststelling en goedkeuring van begroting en jaarrekening.

Er is vastgesteld wanneer de relevante beleidsstukken moeten worden aangeboden en hoe en wanneer verantwoording wordt afgelegd. Op deze manier heeft het bestuur invulling gegeven aan de code "Goed Bestuur". Het bestuur heeft in 2019 een eerste stap gezet op weg naar een Raad van Toezicht-directie model. In december 2019 zijn de concept statuten vastgesteld. Het is de bedoeling de nieuwe structuur in te laten gaan per 1-1-2021

De directeur geeft leiding aan de dagelijkse gang van zaken, ontwikkelt beleid en voert dit uit. Hij rapporteert hierover aan het bestuur. De taken van de directieleden zijn opgenomen in de functiebeschrijving.

Bestuursverslag

In de regio is met de besturen tevens een operationeel overleg in het leven geroepen waarin de bestuurders als samenwerkingspartners optreden en niet als toezichthouder.

In 2019 is de directeur dhr. O. Kamps
o.kamps@swvdeliemers-po.nl
www.swvdeliemers-po.nl
kantoor houdend: Mercurion 36, 6903 PZ Zevenaar
0316-341618

Het Bestuur vergadert vijf keer per jaar samen met de directeur. Daarnaast overlegt de directeur 5 keer per jaar met de bestuurders over operationele zaken. In dit Operationele Overleg wordt collegiaal samengewerkt door de bestuurders en de directeur van het samenwerkingsverband.

Bureau Onderwijszorg.

De coördinatie van het samenwerkingsverband vindt plaats vanuit de boven schoolse voorziening van het samenwerkingsverband Bureau Onderwijszorg (BOZ). Alle activiteiten worden van hieruit geïnitieerd, gecoördineerd, geïmplementeerd en uitgevoerd.

Het samenwerkingsverband heeft via de stichting eigen personeel in dienst. Daarnaast zijn een aantal medewerkers in dienst van deelnemende schoolbesturen en op detachingsbasis werkzaam voor het samenwerkingsverband. Op 31 december 2019 zijn voor 8,65 FTE personeelsleden in dienst van de stichting en daarnaast via detachering nog voor 0,99 FTE werkzaam voor het samenwerkingsverband. Per 1-5-2019 is 0,5 FTE extra aangesteld om alle vragen uit het veld te kunnen blijven oppakken.

Het samenwerkingsverband heeft namens alle scholen een externe vertrouwenspersoon aangesteld en een klachtenregeling vastgesteld. De externe vertrouwenspersoon maakt een jaarverslag per schooljaar over haar uitgevoerde werkzaamheden. De externe vertrouwenspersoon is bij meerdere casussen betrokken geweest.

Klachtenregeling

Er is een klachtenregeling vastgesteld voor de scholen van het samenwerkingsverband, met uitzondering van de SO-scholen. Daarnaast is het samenwerkingsverband aangesloten bij de landelijke geschillencommissie. In 2019 zijn er geen klachten geweest. Wel is de vertrouwenspersoon bij meerdere casussen betrokken geweest.

Centrale Adviesgroep

Binnen het samenwerkingsverband functioneert de Centrale Adviesgroep. De Centrale Adviesgroep bestaat uit vier basisschooldirecteuren (deze directeuren worden afgevaardigd per bestuur), de directeur SBO, de directeur SO en de directeur samenwerkingsverband. Een directeur basisschool vervult de voorzittersrol. De Centrale Adviesgroep heeft als taken:

- Het geven van advies (gevraagd en ongevraagd) aan diverse geledingen in het samenwerkingsverband;
- Het doen van voorstellen betreffende zorginhoudelijke activiteiten, zoals die opgenomen zijn of worden in het zorgplan.

In 2019 bestond de Centrale Adviesgroep uit de volgende leden:

Voorzitter: De heer C. van Helvoirt, namens de éénpitters
Leden: Dhr. J Boonman, namens Stichting LiemersNovum
Mevr. A van Miltenburg, namens Stichting Innerwaard
Mevr. P. van de Brink, namens Stichting LiemersNovum

Bestuursverslag

Mevr. Vaes, directeur van de Schilderspoort
Mevr. L. Lindeman, directeur van de Christoffelschool (SO)
Mevr. M. Hofstee, namens kinderopvangorganisatie Zonnekinderen m.i.v. 1-9-2019
De heer O. Kamps, directeur SWV Onderwijs op Maat de Liemers

Commissie Leerling Ondersteuning

Het samenwerkingsverband heeft een Commissie Leerling Ondersteuning (CLO).

De CLO geeft Toelaatbaarheidsverklaringen af voor het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs.

In 2019 bestond de CLO uit de volgende leden:

Voorzitter:	Dhr. C. van Helvoirt
Secretaris:	Mevrouw I. Linders, tot 1-8-2019
Orthopedagoog:	Mevr. A. Slikkerveer
Op afroep beschikbaar	Mevr. M. Pasman (voor voormalige cluster 3 problematiek)
De CLO wordt secretariael ondersteund door:	Mevr. M. van Dijk

2. Kernactiviteiten

Missie

Binnen het Samenwerkingsverband Onderwijs op Maat de Liemers werken alle medewerkers van de scholen en van het samenwerkingsverband samen aan de centrale opdracht: om een optimale ontwikkeling, zo thuisnabij en zo inclusief mogelijk, van ieder kind te realiseren.

Ons onderwijs gaat uit van erkenning, respect en waardering van verschillen tussen leerlingen.

Ieder kind wordt erkend, geaccepteerd en gewaardeerd om wie het is. We onderschrijven het recht van ieder kind om in zijn of haar buurt naar school te gaan. Door jonge kinderen hiermee op te laten groeien, dragen we bij aan een meer inclusieve samenleving waarin diversiteit 'gewoon' is.

Personeel, leerlingen en ouders/verzorgers delen deze inclusie gedachte.

We erkennen de diversiteit in onze samenleving en daarmee binnen ons onderwijs en hebben respect en waardering voor ieders eigenheid. We sluiten niemand buiten, iedereen hoort erbij. Diversiteit is een rijkdom waarvan iedereen leert en beter wordt. Iedereen is welkom, leerlingen helpen elkaar en het team werkt samen. Iedereen behandelt elkaar met respect. Er is partnerschap tussen medewerkers en ouders. Het Liemers Lijstje is onze belofte aan onze leerlingen.

“Onderwijs dat bij je past, we zien wie je bent, je merkt dat we in je geloven”.

Bestuursverslag

Visie

In de Liemers werken besturen en het samenwerkingsverband intensief samen zodat de missie gehaald wordt.

De ontwikkeling van ieder kind staat centraal. Om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van kinderen is het noodzakelijk dat er gedifferentieerd en flexibel gewerkt wordt. Dit betekent denken, praten en handelen in mogelijkheden en kansen, in plaats van uitgaan van beperkingen en/of ontwikkelings- en leerachterstanden.

We hebben hoge verwachtingen van alle kinderen en zetten ons in om deze verwachtingen waar te maken.

De leerkracht en de ouders spelen een centrale rol in het onderwijs en de ondersteuning van leerlingen. Zij zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het kind. Het veilig, respectvol en betrouwbaar opvoeden van de kinderen, zowel op school als thuis, is hierin een rode draad. Een respectvolle samenwerking is een belangrijk doel in ons onderwijs.

De leerkracht speelt een centrale rol in de ondersteuning voor de leerlingen binnen de school. Hij/zij is verantwoordelijk voor de kinderen binnen de groep. De leerkracht gaat uit van verschillen tussen leerlingen, heeft hiertoe kennis/vaardigheden/attitudes waardoor hij/zij in staat is het onderwijs wat betreft vorm, inhoud en planning het beste bij hun mogelijkheden te laten aansluiten. Daarbij is de ondersteuning, begeleiding en samenwerking met groepsgenoten/ontwikkelingsgelijken een belangrijk uitgangspunt. Leerlingen worden meer betrokken bij hun leerproces en ontwikkelen eigenaarschap voor hun leerproces.

Belangrijkste ontwikkelingen activiteiten binnen het SWV in 2019

- Intern begeleidersstructuur
 - 3 netwerkbijeenkomsten voor intern begeleiders in 2019
- Ambulante begeleiding
 - ondersteuning van hulpvragen van leerkrachten m.b.t. zorgleerlingen;
- Coaching en begeleiding van professionals binnen het onderwijs. De vraag hiernaar is toegenomen.
- Deskundigheidsbevordering.
- Ondersteuning van schoolteams bij de schoolontwikkelingen op verschillende domeinen.
- Extra aandacht voor lezen
 - speciale leeshulp aan een beperkt aantal leerlingen
 - kwaliteitskringen lezen rond thema's
 - verdere implementatie dyslexiebeleid en dyslexiebegeleiding o.a. Kurzweil
 - invoering werken met Bouw op alle scholen
- Taakspel
- 2 netwerkbijeenkomst voor directeuren
- Hoogbegaafdheid
 - netwerkbijeenkomsten
 - MIK-klassen in Duiven en Zevenaar
 - 0-meting ten aanzien van de basisondersteuning HB op alle basisscholen
 - Er is subsidie toegekend voor 4 jaar.
 - Er is een werkgroep gestart met een opdracht vanuit het bestuur
 - Er zijn gesprekken gevoerd met LiemersNovum over de positie en bekostiging van fulltime HB onderwijs door het samenwerkingsverband.
- Ondersteuningsteams op alle basisscholen
- Het Ondersteuningsplan 2019-2023 is geschreven en afgestemd met de gemeenten. De OPR en bestuur hebben ingestemd. Vanaf 1-8-2019 is gestart met de operationalisering ervan.
- Samenwerken in de keten van 0-18 jaar. Ook in het kader van het Liemers lijstje.
- In stand houden van taalklassen voor nieuwkomers. 1 klas tot 31-7-2019.
-

Belangrijke ontwikkelingen t.a.v. leerling-verwijzingen in 2019

Afgifte TLV's door de CLO	TLV SO	TLV SBO	Waarvan onder instroom
januari	2	2	
februari	2	3	
maart	2	4	
april	2	2	
mei	7	6	1
juni	7	10	1
juli			
augustus			
september	1		
oktober	1	6	
november	6	5	10
december	1	8	
Totaal 2019	31	46	12

Kwaliteitszorg

Het Samenwerkingsverband heeft een document kwaliteitszorg. Hierin staan de belangrijkste processen beschreven en de monitoring die hierop uit gevoerd wordt.

Er is op meerdere domeinen een planning en control cyclus opgezet.

In 2018 heeft een collegiale audit plaats gevonden bij het samenwerkingsverband. Collega's van een aantal aanpalende samenwerkingsverbanden hebben de audit uitgevoerd. Het verslag met bevindingen is besproken in de verschillende gremia in het samenwerkingsverband. De aanbevelingen zijn opgepakt. En ieder half jaar worden de vorderingen gemonitord. De actiepunten zijn opgenomen in het jaarplan.

Afspraken met onderwijspartners

In het Ondersteuningsplan 2015-2019 is vastgelegd hoe de bekostiging van leerlingen met een TLV wordt geregeld. Ten aanzien van de peildatum wordt zowel de basisbekostiging als de aanvullende bekostiging overgemaakt. Ten aanzien van grensverkeer en andere zaken die spelen is intensief contact met aanpalende samenwerkingsverbanden. Minimaal 6 keer per jaar komen we bijeen om zaken af te stemmen en samen te ontwikkelen.

Toekomstparagraaf

- Het nog beter aansluiten bij de ontwikkeling van de transitie en transformatie jeugdzorg naar de gemeenten in de verschillende gemeenten. In november is een ontbijtsessie georganiseerd met de wethouders van jeugd en onderwijs. Hierin is goed practise uitgewisseld. Voor 2020 zijn vervolgspraken gemaakt met de wethouders om de gezamenlijke ambitie te concretiseren.
- Actief kwaliteit verbeteren van de ondersteuningsteams
- Door ontwikkelen Passend Onderwijs in de regio, waarbij accenten liggen op
 - ondersteuningstoewijzing / Commissie Leerling Ondersteuning
 - basisondersteuning
 - financiën / meerjarenbegroting
 - externe contacten / samenwerking met gemeenten

- ouderbetrokkenheid
- communicatie
- Voor een gedetailleerd overzicht van voorgenomen activiteiten zie Ondersteuningplan 2019-2023 en de jaarplannen 2018-2019 en 2019-2020
- Verder verbeteren van de doorgaande lijnen: voorschools-vroegschool en primair onderwijs naar voortgezet onderwijs.

3. **Financieel beleid.**

Belangrijkste kenmerken van het gevoerde financieel beleid

- In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met de leerlingenkrimp en een daarmee gelijk oplopende daling van het aantal leerlingen op het SBO en het SO. Dat is in 2019 nog niet voldoende gerealiseerd. Het SBO is licht gedaald en het SO is stabiel gebleven.
- De bedragen die zijn overgedragen naar het basisonderwijs voor extra ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben worden verantwoord naar het samenwerkingsverband door de besturen. De inzet die met deze middelen zijn gerealiseerd geven een goed overzicht van aanvullende ondersteuning op de scholen voor deze leerlingen. Om de doelmatigheid in kaart te brengen zou minimaal erg veel administratieve inzet worden gepleegd. Daar wordt nu niet voor gekozen om zoveel mogelijk tijd vrij te houden voor de daadwerkelijk begeleiding van leerlingen.
- De solvabiliteit bedraagt 0,73. Dat is ruim boven het wenselijke percentage van 0,30. Hierdoor zullen we de komende jaren in staat zijn aan onze verplichtingen te voldoen. De liquiditeit is meer dan voldoende (3,6) waardoor we ook op korte termijn aan de verplichtingen kunnen voldoen. De reserve van het samenwerkingsverband is te groot geworden. In 2019 is een groter deel naar de scholen gegaan om de goede ondersteuning voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte te realiseren. Het arrangement basisonderwijs is ingezet voor leerlingen om maatwerk/extra ondersteuning(handen) voor bepaalde leerlingen te kunnen realiseren. Een verantwoord tekort op de begrotingen in 2019 en 2020 is verantwoord binnen de financiële kaders en verplichtingen van het samenwerkingsverband.

Treasury verslag

In 2019 hebben er, conform het daarop gerichte bestuursbesluit, geen beleggingen plaats gevonden in risicodragend kapitaal. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

Een vergelijking wordt gemaakt met de gegevens van het voorgaande jaar (BLD art. 10 lid a) 'De overige liquide middelen worden uitgezet op spaarrekeningen. Hierin hebben ten opzichte van voorgaand jaar geen wijzigingen plaatsgevonden'.

Bestuursverslag

FTE t.b.v. Continuïteitsparagraaf	21459			
Personele bezetting in FTE	2019	2020	2021	2022
Management/directie	1,00	1,00	1,00	1,00
Onderwijzend personeel	5,75	6,04	5,72	5,72
Wetenschappelijk personeel				
Overige medewerkers	1,95	1,73	1,73	1,73
Totaal aantal begrote fte's	8,33			
	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021
Leerlingen/studenten/deelnemersaantallen	7.957	7.960	7.908	7.857
Balans	2019	2020	2021	2022
ACTIVA				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Materiële vaste activa	33.662	32.200	30.400	28.900
Financiële vaste activa				
Totaal vaste activa	33.662	32.200	30.400	28.900
Vlottende activa				
Vorraden				
Vorderingen	217.000	210.000	210.000	210.000
Effecten				
Liquide middelen	480.848	290.900	262.600	278.000
Totaal Vlottende activa	697.848	500.900	472.600	488.000
TOTAAL ACTIVA	731.510	533.100	503.000	516.900
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene Reserve	522.548	334.100	304.000	317.900
Bestemmingsreserve publiek				
Bestemmingsreserve privaat				
Bestemmingsreserve privaat				
Bestemmingsfonds privaat				
Totaal Eigen vermogen	522.548	334.100	304.000	317.900
Voorzieningen	15.007	15.000	15.000	15.000
Langlopende schulden				
Kortlopende schulden	193.955	184.000	184.000	184.000
TOTAAL PASSIVA	731.510	533.100	503.000	516.900
Staat/Raming baten en lasten	2019	2020	2021	2022
BATEN				
Rijksbijdrage	4.565.093	4.790.800	4.778.400	4.750.000
Overige overheidsbijdragen en subsidies				
Overige baten	108.772	89.000	127.000	127.000
College-, cursus- en examengelden				

Bestuursverslag

Baten werk in opdracht van derden				
TOTAAL BATEN	4.673.865	4.879.800	4.905.400	4.877.000
LASTEN				
Personeelslasten	1.091.664	1.215.200	1.190.600	1.190.600
Afschrijvingen	4.439	2.500	2.800	2.500
Huisvestingslasten	32.149	30.000	30.000	30.000
Overige lasten	106.503	97.800	97.800	97.800
Doorbetalings aan schoolbesturen	3.720.323	3.722.700	3.614.300	3.542.200
TOTAAL LASTEN	4.955.078	5.068.200	4.935.500	4.863.100
Saldo Baten en Lasten	-281.213	-188.400	-30.100	13.900
Saldo financiële bedrijfsvoering				
Saldo buitengewone baten en lasten	51			
TOTAAL RESULTAAT	-281.162	-188.400	-30.100	13.900
Incidentele baten en lasten				

Toelichting Personele bezetting:

Door toename van vragen vanuit de scholen is in 2019 0,5 Fte extra ingezet. Het samenwerkingsverband is aangesloten bij het personeelscluster Oost Nederland. Het samenwerkingsverband heeft de afgelopen 10 jaar alleen natuurlijk verloop gehad. Er zijn geen personeelsleden ontslagen. Ook voor de komende periode wordt dat niet voorzien. Er is daar vooralsnog ook geen beleid op gemaakt.

Toelichting Maatschappelijk verantwoord ondernemen:

Het samenwerkingsverband probeert milieubewust te zijn. We scheiden het afval. Daarnaast vindt goede afstemming plaats en overleg plaats rondom deze thematiek met de verhuurder van onze ruimtes van het gebouw, te weten de stichting Schilderpoort.

De inkoop wordt gezamenlijk georganiseerd met de Schilderpoort, er is aandacht voor rendement denken en waar mogelijk worden effectiviteits- en efficiency slagen gemaakt. Daarnaast is gezondheid, gezond leven en bewegen binnen onze werkplek een belangrijk aandachtspunt. Er is in 2019 veel aandacht geweest voor de werkplekken, pc-opstellingen en voldoende pauze momenten. Er zijn in 2019 3 in hoogte verstelbare bureaus aangeschaft, waardoor ook staand kan worden gewerkt.

Toelichting Balans:

De komende jaren loopt de reserve van het samenwerkingsverband gestaag terug. Het is verantwoord om de komende jaren dit naar een lager peil te brengen. Er is ruimte om fluctuaties in leerlingenaantallen in het SBO en SO op te vangen en de middelen voor de reguliere basisscholen ten behoeve van hun basisondersteuning te vergroten. De Meerjarenbegroting 2020-2023 is vastgesteld.

Toelichting Baten en Lasten:

Door de daling van het aantal leerlingen in de regio nemen de inkomsten de komende jaren af voor het samenwerkingsverband. In de verwachtingen is meegenomen dat het verwijzingspercentage naar het SBO en SO procentueel ongeveer gelijk zal blijven. Er wordt geïnvesteerd in de basisondersteuning en de begeleidingsmogelijkheden van de scholen om dit waar te maken.

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem:

Driemaandelijks wordt inzicht gegeven over de financiële stand van zaken d.m.v. een kwartaaloverzicht. En daarnaast wordt driemaandelijks gemonitord hoe het staat met de aanvragen van TLV's voor het SBO en SO. Bij onverwachte negatieve tendensen acht het bestuur zich voldoende in staat om tijdig te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen.

Toelichting risico's en onzekerheden.

De krimp van de afgelopen jaren lijkt te zij afgelopen. Tussen 1-10-2018 en 1-10-2019 is het leerlingaantal stabiel gebleven.

De daling heeft ook relatie met het aantal leerlingen in het SBO en SO. Voor de financiële situatie is het wenselijk om de leerling daling ook op die vormen van onderwijs te realiseren. Dat is niet een proces waar je gemakkelijk op kunt sturen.

Het grootste risico is het aantal leerlingen dat aangewezen is en blijft op het SBO of het SO. Zowel de strategie als de operationele activiteiten vanuit het samenwerkingsverband zijn erop gericht meer leerlingen in het reguliere onderwijs te houden en daar extra ondersteuning en expertise naar toe te brengen. De financiële positie van het samenwerkingsverband is dermate gezond dat er de komende jaren extra geïnvesteerd kan worden in het versterken van de ondersteuning en expertise op de basisscholen. Daarvoor kan een deel van de financiële reserve worden ingezet. In de meerjarenbegroting van 2019-2022 is hierin reeds voorzien. Dit zal door het bestuur van het samenwerkingsverband goed gemonitord worden. De kwartaaloverzichten worden ingebracht in de bestuursvergaderingen en besproken.

Het vergroten van het niveau van de basisondersteuning heeft beperkt invloed hierop. Een belangrijker factor lijkt het groeiend aantal kinderen dat psychisch in de knel komt vanwege gezins- of scheidingsproblematiek. Het lijkt er sterk op dat het aantal leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte geen stabiel aantal is maar groeit.

En als laatste de druk die er op het onderwijs komt te liggen door de instroom van behoorlijke aantallen leerlingen die de Nederlandse taal niet beheersen en in meer of mindere mate last van hebben van traumatische ervaringen. De eerste opvang is en aandacht voor het aanleren van de Nederlandse taal is goed geregeld. Uit de praktijk blijkt dat deze leerlingen vaak langdurig zijn aangewezen op extra ondersteuning.

Het bestuur van het samenwerkingsverband ziet op dit moment de wet- en regelgeving niet als een risico-inschatting. Pas na de landelijke evaluatie van passend onderwijs in 2020 zou dit een aandachtspunt kunnen worden.

5. Algemeen instellingsbeleid

Ontwikkelingen.

Dit bestuursverslag geldt voor de stichting Samenwerkingsverband Onderwijs op Maat de Liemers dat is opgericht op 2 oktober 2013.

In de recent opgestelde meerjarenbegroting voor het nieuwe samenwerkingsverband is de prognose, licht negatief. Natuurlijk hangen de werkelijke cijfers af van het toekomstige verwijzingsbeleid naar het SBO en het SO cluster 3 en cluster 4. Maar de verwachting is dat het verwijzingspercentage niet zal groeien. Er wordt flink geïnvesteerd in de handelingsmogelijkheden van de medewerkers binnen de scholen.

Bestuursverslag

Kengetallen

	1 oktober 2017	1 oktober 2018	1 oktober 2019
a. totaal aantal basisschoolleerlingen	7645	7559	7567
b. totaal aantal leerlingen op SBO-school	250	242	233
c. totaal aantal leerlingen in samenwerkingsverband	8047	7957	7960
d. deelnamepercentage SBO	3,1%	3 %	2,99 %
e. aantal leerlingen in het SO	152	156	160

Huisvesting

Sinds augustus 2007 is het Samenwerkingsverband gevestigd in een onderkomen aan het Mercurion 36 in Zevenaar. In dit gebouw is ook de SBO-school gehuisvest. Er wordt een deel van het gebouw gehuurd. Er wordt een vast bedrag voor huisvesting betaald aan de SBO-school. De directeur van het samenwerkingsverband de Liemers po is tevens directeur van het samenwerkingsverband de Liemers V(S)O. Deze werkzaamheden worden ook uitgevoerd vanuit de locatie Mercurion 36. Daarvoor wordt een bedrag in rekening gebracht bij het samenwerkingsverband V(S)O.

Gebeurtenis(sen) na balansdatum

Hoewel de Coronacrisis diepgaande impact heeft op het onderwijs, verwachten wij geen verhoogde risico's ten aanzien van de continuïteit van de Stichting Samenwerkingsverband Onderwijs op Maat de Liemers.

Daarnaast verwachten wij geen significante bijstelling van de toekomstige exploitaties.

De belangrijkste risico's voor de organisatie betreffen de gezondheid van de leerlingen en het personeelsbestand en de kwaliteit van het onderwijs.

Wij verwachten dat de Coronacrisis invloed heeft op het ziekteverzuim en de benodigde investeringen in het digitaliseren van de lesmethodes. Deze risico's zijn voornamelijk echter niet te kwantificeren in financiële zin.

Inleiding.

De Stichting Samenwerkingsverband Onderwijs op Maat De Liemers wordt bestuurd door een bestuur dat de bestuursfilosofie Policy Governance aanhangt en hanteert. Het bestuur heeft een onafhankelijk voorzitter en 6 bestuursleden waardoor alle achterliggende besturen in het bestuur vertegenwoordigd zijn. Het bestuur bestuurt in aansluiting op de gehanteerde bestuursfilosofie op hoofdlijnen.

De Stichting kent een directeur, die leiding geeft aan de Stichting, gebaseerd op een bestuursmandaat. De beleidskaders die gelden voor de mandatering zijn opgetekend in twee handboeken "Toezichtkader" en een bijbehorend "Management Statuut".

Op deze manier heeft het bestuur invulling gegeven aan de code "Goed Bestuur".

Verdeling bestuur en toezicht.

Door middel van mandatering heeft de directeur een bestuurlijke rol en ziet het bestuur toe op juiste uitvoering en invulling van de Beleidskaders. Deze zijn beschreven in een door het bestuur vastgesteld meerjarenbeleidsplan (het Ondersteuningsplan). In 2019 is het hernieuwde Ondersteuningsplan voor de komende wettelijke periode door het bestuur goedgekeurd.

De directeur neemt deel aan alle openbare bestuursvergaderingen en heeft daarin een adviserende rol.

Toezicht.

Het bestuur houdt toezicht en bewaakt op hoofdlijnen opdat organisatie- en bestuurlijk belang niet verstrengelen.

Het bestuur handelt volgens het devies "verantwoordelijkheden daar laten, waar deze horen".

Het bestuur onderkent de volgende taken:

- Het houden van algemeen toezicht, aan haar gerapporteerd in voortgangsrapportages
- Toezicht houden op het tot stand komen van meerjarenbeleid, dat is vastgelegd in door het bestuur goedgekeurde ondersteuningsplan
- Toezicht houden op de kwaliteit van de leerlingenzorg in het samenwerkingsverband, op de totstandkoming van ondersteuningsplan en jaarplannen en de verslaglegging ervan en op de vaststelling en goedkeuring van begroting en jaarrekening.

Aantal vergaderingen.

Het bestuur is in 2019 6x bij elkaar geweest. Naast wisselende éénmalige agenda punten waren dit de belangrijkste steeds terugkerende onderwerpen:

- Uitwerking en implementatie onderwijskundige visie, vastgelegd in het nieuwe ondersteuningsplan dat aan de Inspectie is voorgelegd en in diverse onderliggende documenten
- Verdere uitwerking van de ontwikkeling om te komen tot een Ontwikkelcentrum op samenwerkingsverband niveau, waarbij in lijn van het Liemers Lijstje voor ieder kind in ons samenwerkingsverband een zo inclusief mogelijke leerplek kan worden aangeboden.
- Ontwikkeling van een beter bij bovenstaande ontwikkelingen passende governance, waarbij toezicht en uitvoering organisatorisch verder uit elkaar gebracht zullen worden. Hiervoor zijn in 2019 de statuten voor de nieuwe governance door het bestuur goedgekeurd, onderliggende documenten zullen in 2020 ontwikkeld en vastgesteld worden.

Verslag toezichthouders

Bevindingen van de toezichthouder.

Er is sprake geweest van zorgvuldig bestuur. In 2019 zijn alle taken uitgevoerd zoals hierboven beschreven onder het kopje "Toezicht".

Namens het bestuur, Jan Meesters (voorzitter)

Analyse verschil werkelijke exploitatie en begroting

	€
Het resultaat 2019 is ten opzichte van 2018 afgenomen met	217.881

Het lagere resultaat wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de lonen en salarissen en doorbelasting aan schoolbesturen hoger uitvallen ten opzichte van 2018.

Vershil werkelijk resultaat en begroot resultaat 2019

Het werkelijke resultaat 2019 bedraagt	281.162-
Het begrote resultaat 2019 bedroeg	250.300-
	30.862-

Dit verschil is als volgt te verklaren:

3.1	Rijksbijdragen OCW hoger dan begroot. Lichte ondersteuningsmiddelen, zware ondersteuningsmiddelen en overdracht SO zijn in totaal € 69.660 hoger dan begroot (aanpassing personele bekostiging DUO gemiddeld met circo 2,6%). Subsidie hoogbegaafdheid € 18.893 niet begroot.	94.693
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies.	-
3.5	Overige baten hoger dan begroot. Bijdragen cursussen/begeleiding en inkomend grensverkeer zijn hoger dan begroot. Overige baten (inkomsten PassendWijs en creditnota Onderwijsspecialisten) € 11.223 niet begroot.	36.472
5.1	Financiële baten lager dan begroot, vanwege een zeer lage rentevergoeding.	149-
	Vershil werkelijke baten en begrote baten 2019	131.016
4.1	Personeelslasten, hoger dan begroot. De loonkosten zijn € 43.897 hoger dan begroot; dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat er meer fte's zijn ingezet dan begroot. Daarnaast zijn o.a dienstreizen en overwerk niet begroot. Onderwijszorg BAO € 6.196, extern personeel € 13.257 en scholing € 10.628 hoger dan begroot. Verder is de post ontwikkelingen hoogbegaafdheid € 30.369 niet begroot. Arrangementen basisonderwijs € 32.655, vrijwilligersvergoeding € 5.100 en werkkostenregeling lager dan begroot. Verder is de bonus Vervangingsfonds niet begroot.	66.164
4.2	Afschrijvingen hoger dan begroot.	139
4.3	Huisvestingslasten, hoger dan begroot.	2.149
4.4	Overige lasten, lager dan begroot. BOVO € 8.796, innovatie € 18.361 en overige kosten € 2.058 zijn lager dan begroot. Daarentegen zijn de posten accountantskosten € 1.532, kantoorbenodigheden € 1.493 en vergaderkosten € 2.280 hoger dan begroot.	27.297-

Transporten	41.155
-------------	--------

Analyse verschil werkelijke exploitatie en begroting

	€
Transport	41.155
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen, hoger dan begroot. Basis- en zorgformatie SBO & SO peildatum (€ 42.897), materiële overdracht SO (€ 10.409), zware ondersteuningsmiddelen (€ 15.982 kosten Lexima) en doorbelasting overdracht SO (€ 52.733, zie toelichting bij 3.1) zijn hoger dan begroot.	120.723
Vershil werkelijke lasten en begrote lasten 2019	161.878
Recapitulatie:	
Vershil werkelijke baten en begrote baten 2019	131.016
Vershil werkelijke lasten en begrote lasten 2019	161.878-
	30.862-

Investeringsen en financieringen

Investeringsen

In 2019 is geïnvesteerd in materiële vaste activa voor een bedrag van	2.574
In het meerjaren investeringsplan waren voor 2019 investeringen gepland voor een bedrag van	-

Datum: 17 juni 2020

Stichting Samenwerkingsverband Onderwijs
Op Maat De Liemers

Handtekening voorzitter:

Kengetallen

Kengetallen financiële positie

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op lange termijn kan worden voldaan. Een solvabiliteitsratio groter dan 0,30 is wenselijk.

Eigen vermogen	€ 537.555					
Totaal vermogen	€ 731.510	0,73	0,78	0,82	0,86	0,80

Liquiditeit (current ratio)

De current ratio geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op korte termijn (1 jaar) kan worden voldaan. Een current ratio van 0,75 is voldoende.

Vlottende activa	€ 697.848					
Kortlopende schulden	€ 193.955	3,60	4,30	5,38	7,14	4,86

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft aan welk deel van de totale lasten aan huisvesting wordt besteed. Een huisvestingsratio kleiner dan 0,10 is wenselijk.

Huisvestingslasten + afschrijving gebouwen	€ 32.149					
Totale lasten	€ 4.955.078	0,01	0,01	0,01	0,03	0,03

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van de financiële reservepositie. Een weerstandsvermogen groter dan 0,05 is wenselijk

Eigen vermogen	€ 522.548					
Totale baten	€ 4.673.916	0,11	0,18	0,20	0,70	0,51

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding weer tussen het resultaat uit gewone bedrijfsvoering en de totale baten. Een rentabiliteit van minimaal 0,00 is wenselijk.

Resultaat gewone bedrijfsvoering	€ 281.162-					
Totale baten	€ 4.673.916	-0,06	-0,01	0,01	0,16	0,12

Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is qua indeling en inhoud samengesteld aan de hand van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, RJ richtlijnen en Titel 9 Boek 2 BW.

Grondslagen van waardering

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineair berekende afschrijvingen op basis van de economische levensduur.

Afschrijvingen vinden plaats vanaf moment in gebruik name.

De grens voor activeren bedraagt € 500.

Afschrijvingspercentages:

-	ICT	20%
-	Meubilair	4% & 5%
-	Leermiddelen	10%

Economische levensduur:

5 jaar
20 & 25 jaar
10 jaar

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor in rechte of verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijke is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter equalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met een fictieve indiensttredingsleeftijd van 22 jaar, blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 1%.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Grondslagen

Gebruik van schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van de Stichting SWV Op Maat de Liemers zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen van bepaling resultaat

Rijksbijdragen OCW/EZ

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW/EZ-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW/EZ-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW/EZ-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op de balansdatum.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur. Dit gebeurt volgens de methode T; in het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basispremies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen. De beleidsdekkingsgraad van het ABP per 31 december 2019 bedroeg 95,8%. De dekkingsraad van het ABP per 31 december 2019 bedroeg 97,8%.

Stelselwijziging

In het kalenderjaar 2019 is geen sprake geweest van een stelselwijziging.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2018 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2019 mogelijk te maken.

Balans per 31 december na resultaatbestemming

		31-12-2019	31-12-2018
		€	€
1	Activa		
	Vaste activa		
1.2	Materiële vaste activa	33.662	35.527
1.3	Financiële vaste activa	-	-
		33.662	35.527
	Vlottende activa		
1.5	Vorderingen	217.000	191.821
1.7	Liquide middelen	480.848	826.247
		697.848	1.018.068
	Totaal activa	<u>731.510</u>	<u>1.053.595</u>
2	Passiva		
2.1	Eigen vermogen	522.548	803.710
2.2	Voorzieningen	15.007	13.341
2.4	Kortlopende schulden	193.955	236.544
	Totaal passiva	<u>731.510</u>	<u>1.053.595</u>

Staat van baten en lasten

		Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	4.565.093	4.470.400	4.443.429
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	-	-	-
3.5	Overige baten	108.772	72.300	81.888
	Totaal baten	<u>4.673.865</u>	<u>4.542.700</u>	<u>4.525.317</u>
4	Lasten			
4.1	Personeelslasten	1.091.664	1.025.500	1.001.915
4.2	Afschrijvingen	4.439	4.300	4.175
4.3	Huisvestingslasten	32.149	30.000	31.218
4.4	Overige lasten	106.503	133.800	142.692
4.5	Doorbetalingen aan schoolbesturen	3.720.323	3.599.600	3.408.690
	Totaal lasten	<u>4.955.078</u>	<u>4.793.200</u>	<u>4.588.690</u>
	Saldo baten en lasten	<u>281.213-</u>	<u>250.500-</u>	<u>63.373-</u>
5	Financiële baten en lasten	<u>51</u>	<u>200</u>	<u>92</u>
	Resultaat	<u>281.162-</u>	<u>250.300-</u>	<u>63.281-</u>
	Resultaatbestemming			
	Algemene reserve	<u>281.162-</u>	<u>250.300-</u>	<u>63.281-</u>

Kasstroomoverzicht

	2019 €	2018 €
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	281.213-	63.373-
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	4.439	4.175
- Mutaties voorzieningen	1.666	3.043
	6.105	7.218
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	25.179-	108.888-
- Kortlopende schulden	42.589-	43.693
	67.768-	65.195-
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	342.876-	121.350-
Ontvangen interest	51	92
Waardeveranderingen effecten	-	-
Betaalde interest	-	-
	51	92
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	342.825-	121.258-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	2.570-	6.326-
Investerings financiële vaste activa	-	-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	2.570-	6.326-
Overige balansmutaties	-	-
Mutatie liquide middelen	<u>345.395-</u>	<u>127.584-</u>
Beginstand liquide middelen	826.247	953.831
Mutatie liquide middelen	<u>345.395-</u>	<u>127.584-</u>
Eindstand liquide middelen	<u>480.848</u>	<u>826.247</u>

Toelichting behorende tot de balans

	Aanschafprijs	Cumulatieve Afschrijvingen	Boekwaarde	Investeringsen	Desinvest.	Afschrijvingen	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde
	1-1-2019	1-1-2019	1-1-2019	2019	2019	2019	31-12-2019	31-12-2019	31-12-2019
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1 Activa									
1.2 Materiële vaste activa									
1.2.1 Gebouwen en terreinen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2.2 Inventaris en apparatuur									
ICT	36.048	27.716	8.332	759	-	2.370	36.807	30.086	6.721
Meubilair	50.705	23.510	27.195	1.815	-	2.069	52.520	25.579	26.941
	<u>86.753</u>	<u>51.226</u>	<u>35.527</u>	<u>2.574</u>	<u>-</u>	<u>4.439</u>	<u>89.327</u>	<u>55.665</u>	<u>33.662</u>
1.2.3 Leermiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal MVA	<u>86.753</u>	<u>51.226</u>	<u>35.527</u>	<u>2.574</u>	<u>-</u>	<u>4.439</u>	<u>89.327</u>	<u>55.665</u>	<u>33.662</u>

Gehanteerde afschrijvingspercentages: ICT 20%; meubilair 4% of 5%; leermiddelen 10%.

Toelichting behorende tot de balans

	31-12-2019 €	31-12-2018 €
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren		
Cursussen	38.299	21.558
1.5.7 Overige vorderingen		
Rente baten boekjaar	51	92
Overige vorderingen boekjaar	-	5.945
Vervangingsfonds	-	793
	51	6.830
1.5.8 Overlopende activa		
Vooruitbetaalde bedragen	178.650	163.433
Totaal vorderingen	<u>217.000</u>	<u>191.821</u>
1.7 Liquide middelen		
1.7.1 Kasmiddelen		
Kas	4	7
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen		
Rabobank, rekening courant NL70RABO0374821054	90.764	181.252
Rabobank, spaarrekening NL62RABO1515735877	390.080	644.988
	480.844	826.240
Totaal liquide middelen	<u>480.848</u>	<u>826.247</u>

Toelichting behorende tot de balans

		Saldo 1-1-2019 €	Bestemming Resultaat 2019 €	Overige mutaties 2019 €	Saldo 31-12-2019 €	
2	Passiva					
2.1	Eigen vermogen					
2.1.1	Algemene reserve	803.710	281.162-	-	522.548	
	Totaal eigen vermogen	803.710	281.162-	-	522.548	
		Saldo 1-1-2019 €	Dotaties 2019 €	Onttrekkingen 2019 €	Vrijval 2019 €	Saldo 31-12-2019 €
2.2	Voorzieningen					
2.2.1	<u>Personeelsvoorzieningen</u>					
	Jubilea	13.341	3.484	1.818	-	15.007
	Totaal voorzieningen	13.341	3.484	1.818	-	15.007
2.2.1	<u>Personeelsvoorzieningen</u>			Kortlopende deel <1jaar €	Langlopende deel>1jaar €	Totaal €
	Jubilea			2.700	12.307	15.007

De voorziening jubilea is gevormd om de toekomstige uitkeringen als gevolg van jubilea te kunnen dekken. De onttrekkingen bestaan uit loonkosten van personeel dat in aanmerking komt voor een jubileumuitkering. In de berekening wordt een rekenrente van 1% gehanteerd. Er is rekening gehouden met een vertrekkans van 7%.

Toelichting behorende tot de balans

	31-12-2019 €	31-12-2018 €
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.2 Vooruitontvangen bedragen		
Vooruitontvangen bedragen cursussen	38.448	32.296
Vooruitontvangen bedragen	5.975	5.641
	<u>44.423</u>	<u>37.937</u>
2.4.3 Crediteuren *	<u>33.995</u>	<u>129.197</u>
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing december	27.257	27.170
Premies sociale verzekeringen december	1.705	4.129
	<u>28.962</u>	<u>31.299</u>
2.4.8 Schulden terzake pensioenen		
ABP december	<u>10.263</u>	<u>7.987</u>
2.4.10 Overlopende passiva		
Overlopende passiva boekjaar	25.781	7.068
Aanspraken vakantiegeld	24.081	21.538
Subsidie OCW/EZ	26.450	-
Netto salarissen	-	1.518
	<u>76.312</u>	<u>30.124</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>193.955</u>	<u>236.544</u>

* In de saldo van crediteuren is een bedrag van € 1.514 inzake verbonden partijen (Stichting SBO de Schilderspoort) opgenomen.

Geoordeelde doelsubsidies OCW/EZ

G1 Verantwoording van subsidies waarvan het overschot vrij besteedbaar is (Regeling OCW / EZ-subsidies art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	de activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	- Datum	€	€	
Subsidieregeling begaafde leerlingen	HBL19009	09-08-2019	181.372	45.343	N
		totaal	181.372	45.343	

G2 Verantwoording van subsidies die volledig verplicht besteed moeten worden aan het in de subsidiebeschikking omschreven doel (Regeling OCW / EZ-subsidies art. 13, lid 2 sub b)

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	ontvangen t/m verslagjaar	totale kosten	te verrekenen ultimo verslagjaar	(balanspost 2.4.4)
	Kenmerk	- Datum	€	€	€	€	
		totaal	-	-	-	-	

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	saldo 1-1-2019	ontvangen in verslagjaar	kosten in verslagjaar	totale kosten 31-12-2019	saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk	- Datum	€	€	€	€	€	€
		totaal	-	-	-	-	-	-

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdrage OCW/EZ			
800100 Lichte ondersteuningsmiddelen zorgmiddelen	1.366.276	1.343.500	1.345.182
820000 Lichte ondersteuningsmiddelen MI	58.363	58.400	58.178
829000 Zware ondersteuningsmiddelen VSO (opting-out)	1.283.603	1.287.700	1.250.909
829100 Verevening	49.552-	47.800-	74.078-
829200 Overdracht SO	1.873.933	1.821.200	1.856.523
	<u>4.532.623</u>	<u>4.463.000</u>	<u>4.436.714</u>
3.1.2 Overige subsidies OCW/EZ			
831000 Bekostiging hoogbegaafdheid	18.893	-	-
835500 Bekostiging schoolmaatschappelijk werk	13.577	7.400	6.715
	<u>32.470</u>	<u>7.400</u>	<u>6.715</u>
Totaal rijksbijdragen	<u>4.565.093</u>	<u>4.470.400</u>	<u>4.443.429</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
3.5 Overige baten			
3.5.2 Detachering personeel			
864000 Opbrengst medegebruik	<u>2.550</u>	<u>2.500</u>	<u>1.717</u>
3.5.6 Overige			
869000 Bijdragen cursussen / begeleiding	72.934	50.000	52.344
869450 Inkomend grensverkeer	7.181	4.800	4.802
869480 Screening logopedie	14.884	15.000	18.996
869900 Overige baten	11.223	-	4.029
	<u>106.222</u>	<u>69.800</u>	<u>80.171</u>
Totaal overige baten	<u>108.772</u>	<u>72.300</u>	<u>81.888</u>

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
4.1 Personeelslasten			
FTE's:	8,71	8,33	8,42
Het totaal aan lonen en salarissen uit 4.1.1 is opgebouwd uit de volgende componenten:			
Brutolonen en salarissen	526.536	493.862	513.091
Sociale lasten	93.566	87.759	119.071
Pensioenpremies	87.295	81.879	70.361
	<u>707.397</u>	<u>663.500</u>	<u>702.523</u>
4.1.1 Lonen en salarissen			
400000 Loonkosten algemeen	703.396	663.500	695.098
409000 Loonkosten duurzame inzet/bapo	4.001	-	4.242
	<u>707.397</u>	<u>663.500</u>	<u>699.340</u>
411900 Loonkosten vervanging	-	-	3.183
	<u>707.397</u>	<u>663.500</u>	<u>702.523</u>
4.1.2 Overige personele lasten			
<u>4.1.2.1 Personele voorzieningen</u>			
412500 Dotatie voorziening Jubilea	3.484	-	3.043
<u>4.1.2.2 Personeel niet in loondienst</u>			
413020 Extern personeel declarabel VF	-	-	1.789
413300 Centrale adviesgroep	12.234	12.300	14.593
413400 Onderwijszorg basisonderwijs BAO	42.696	36.500	60.808
413410 Onderwijszorg speciaalonderwijs SBO	17.509	17.500	24.673
413450 Vrijwilligersvergoeding	900	6.000	900
413810 Arrangementen	167.345	200.000	65.843
413830 Ontwikkelingen hoogbegaafdheid	30.369	-	-
413910 Extern personeel	63.257	50.000	80.918
	<u>334.310</u>	<u>322.300</u>	<u>249.524</u>
<u>4.1.2.3 Overige personele lasten</u>			
414000 Scholing	30.628	20.000	35.144
414100 Arbodienst contract	1.375	1.200	1.158
414400 Bonus vervangingsfonds	3.975	-	5.293
416000 Observatie kleuters SBO	12.000	10.000	9.000
416900 Overige personele lasten	4.315	5.000	6.784
416950 Werkkostenregeling	2.130	3.500	2.134
	<u>46.473</u>	<u>39.700</u>	<u>48.927</u>
4.1.3 Uitkeringen			
419000 Uitkeringen Vervangingsfonds	-	-	2.102
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2.102</u>
Totaal personeelslasten	<u>1.091.664</u>	<u>1.025.500</u>	<u>1.001.915</u>

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Materiële vaste activa			
423000 Afschrijving ICT	2.370	2.200	2.263
424000 Afschrijving meubilair	2.069	2.100	1.912
Totaal afschrijvingen	4.439	4.300	4.175
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur			
430000 Kosten medegebruik gebouw	32.149	30.000	31.218
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie- en beheerslasten			
441000 Cabo	9.503	9.500	9.317
441130 Accountantskosten	6.232	4.700	2.481
441200 Doorbelaste kosten Raet	762	800	692
	16.497	15.000	12.490
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
442300 Kantoorbenodigheden	2.493	1.000	1.447
456050 Literatuur/documentatie	4.655	4.000	4.079
456300 Kosten automatisering	4.498	5.000	8.862
	11.646	10.000	14.388
4.4.4 Overige			
446000 Telefoonkosten	999	1.800	1.654
446300 Verzekeringen	2.537	3.000	2.378
447000 Representatiekosten	648	1.000	270
447300 Bijdrage PON	2.000	2.000	2.000
448300 Dyslexie	850	500	-
448400 OPR	4.640	5.000	480
448410 BOVO	3.204	12.000	4.877
448430 Kindkans	5.031	5.000	5.019
448440 VVE verder	-	1.000	-
448450 Innovatie	11.639	30.000	-
448460 Ouderbetrokkenheid	9.565	10.000	69.155
448470 Taalklassen	20.000	20.000	11.569
448500 Vergaderkosten	5.280	3.000	3.910
448700 Klachtencommissie	9.484	10.000	10.502
449900 Overige kosten	942	3.000	2.882
450600 Materiële lasten logopedie	1.029	1.000	597
472000 Kosten bank	512	500	521
	78.360	108.800	115.814
Totaal overige lasten	106.503	133.800	142.692

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen			
4.5.1 Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW			
458000 Doorbetalingen overdracht SO	1.873.933	1.821.200	1.856.523
4.5.2 Doorbetaling op basis van 1 februari			
413500 Zorgformatie SBO 2%	409.338	410.900	381.171
413600 Basis- en zorgformatie SBO peildatum	92.076	89.000	79.021
413700 Basis- en zorgformatie SO peildatum	169.521	129.700	89.385
448750 Materiële overdracht SBO 2%	22.099	21.900	24.293
448760 Materiële overdracht SO	15.609	5.200	18.777
	708.643	656.700	592.647
4.5.3 Overige doorbetalingen aan schoolbesturen			
413000 Lichte ondersteuningsmiddelen	342.465	342.400	255.422
413100 Zware ondersteuningsmiddelen	795.282	779.300	704.098
	1.137.747	1.121.700	959.520
Totaal doorbetalingen aan schoolbesturen	3.720.323	3.599.600	3.408.690
 5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten			
870000 Rentebaten banken	51	200	92
 <u>Uitsplitsing accountantskosten</u>			
4.4.1.1 Honorarium onderzoek jaarrekening	6.232	4.700	2.481
4.4.1.2 Honorarium andere controleopdrachten	-	-	-
4.4.1.3 Honorarium fiscale adviezen	-	-	-
4.4.1.4 Honorarium andere niet-controledienst	-	-	-
Accountantslasten	6.232	4.700	2.481

Overzicht verbonden partijen

Stichting SBO De Schilderspoort

Code: 4 overige

Consolidatie: nee, ontbrekende overheersende zeggenschap

Code activiteiten: 1 contractonderwijs, 2 contractonderzoek, 3 onroerende zaken, 4 overige.

WNT-verantwoording

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-vervulling	Omvang dienst-verband in FTE	(Fictieve) dienst-betrekking	Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	Beloningen betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Individueel toepasselijk WNT-maximum	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	Totaal bezoldiging
De heer O. Kamps	Directeur	2019	1/1-31/12	0,70	ja	€ 56.254	€ 10.173	€ 66.426	€ 135.800	€ -	€ 66.426
De heer O. Kamps	Directeur	2018	1/1-31/12	0,70	ja	€ 56.044	€ 9.212	€ 65.256	€ 132.300	€ -	€ 65.256

Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-vervulling
De heer J.L.M. Meesters	Voorzitter	2019	1/1-31/12
De heer J.L.M. Meesters	Voorzitter	2018	1/1-31/12
Mevrouw M. Wessels	Lid	2019	1/1-31/12
Mevrouw M. Wessels	Lid	2018	1/1-31/12
De heer A. Geluk	Lid	2019	1/1-31/12
De heer A. Geluk	Lid	2018	1/1-31/12
De heer W. Ludeke	Lid	2019	1/1-31/5
De heer W. Ludeke	Lid	2018	1/1-31/12
Mevrouw S. van Diessen	Lid	2019	1/1-31/12
Mevrouw S. van Diessen	Lid	2018	1/1-31/12
De heer P.J. Buhler	Lid	2019	1/1-31/12
De heer P.J. Buhler	Lid	2018	1/1-31/12
Mevrouw I. Wolsing	Lid	2019	1/1-31/12
Mevrouw I. Wolsing	Lid	2018	1/9-31/12
De heer H. Loeffen	Lid	2019	1/6-31/12

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

Er zijn geen uitkeringen betaald aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking wegens beëindigen dienstverband.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekkingen die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2019 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Duurzame inzetbaarheid

In de CAO PO zijn afspraken opgenomen rondom duurzame inzetbaarheid van personeel en is de BAPO-regeling vervallen. De nieuwe CAO-regeling betreffende de duurzame inzetbaarheid geven medewerkers recht op een basisbudget van 40 uur.

Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk en is er sprake van een overgangsregeling BAPO voor medewerkers vanaf 56 jaar. Deze aanpassing van de CAO heeft ook gevolgen voor de financiële verslaggeving van schoolbesturen met ingang van verslagjaar 2019.

Op basis van geldende wet- en regelgeving is geconcludeerd dat voor gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van het ouderenverlof een voorziening moet worden gevormd.

Het basisbudget (40 uur) duurzame inzetbaarheid voor iedere werknemer kan in principe ook gespaard worden. Deze uren worden echter niet meegenomen in de voorziening, voor zover deze uren niet worden gespaard voor ouderenverlof.

Om uren te kunnen sparen voor ouderenverlof moet de werknemer conform artikel 8.A8 CAO PO vooraf een plan indienen, waarin staat hoe deze verlofuren de komende vijf jaren worden ingezet. Uitgangspunt voor het waarden van de voorziening zijn deze plannen, die zwart op wit staan. De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen) vermenigvuldigd met de loonkosten per uur (rekening houdend met de eigen bijdrage en de blijfkan).

Aangezien er voor het opstellen van de jaarrekening 2019 geen afspraken zijn gemaakt over het sparen van de uren 2019-2020 kan er per ultimo 2019 geen voorziening worden gevormd. Over het kalenderjaar 2020 zal dit, indien aan de voorwaarden wordt voldaan, wel het geval zijn.

Gebeurtenissen na balansdatum

Als gevolg van het uitbreken van de Covid-19 crisis is een onzekere situatie ontstaan. Deze onzekerheid wordt mede veroorzaakt door maatregelen welke door de overheid worden ingesteld om de verspreiding van het Covid-19-virus te beperken. Het effect en de vraag of dit op termijn kan leiden tot continuïteitsproblemen is onduidelijk. De overheid heeft steunmaatregelen aangekondigd, echter de exacte uitvoering en uiteindelijke afwikkeling hiervan is nog onduidelijk.

Wij zijn van mening dat de waarderingsgrondslagen op basis van continuïteit kunnen worden gehandhaafd. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de instelling. Hoewel onzeker zijn wij op dit moment niet van mening dat de gevolgen van het Covid-19-virus een materieel negatief effect zullen hebben op onze financiële conditie of liquiditeit.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Samenwerkingsverband Onderwijs Op Maat de Liemers

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2019

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Samenwerkingsverband Onderwijs Op Maat de Liemers te Zevenaar gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Samenwerkingsverband Onderwijs Op Maat de Liemers op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijs-accountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de enkelvoudige balans per 31 december 2019;
2. het enkelvoudige exploitatieoverzicht over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Samenwerkingsverband Onderwijs Op Maat de Liemers, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Accountants - Belastingadviseurs - Management Consultants
Zuiderval 60 - Postbus 2323 - 7500 CH Enschede
T: 088 277 11 00 - E: Enschede@mazars.nl

MAZARS N.V.
Statutair gevestigd te Rotterdam (KvK Rotterdam nr. 24389296)

Controleverklaring (vervolg)

NALEVING ANTICUMULATIEBEPALING WNT NIET GECONTROLEERD

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR EN DE RAAD VAN TOEZICHT VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Controleverklaring (vervolg)

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
 het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Controleverklaring (vervolg)

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 18 juni 2020

MAZARS N.V.

WAS GETEKEND

G.J.H. Oude Voshaar RA

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuur

Naam bestuur: Stichting Samenwerkingsverband Op Maat de Liemers
 Bestuursnummer: 21459
 Inschrijvingsnummer KvK: 58909605
 Adres: Mercurion 36
 Postcode/plaats: 6903 PZ Zevenaar

Directeur: De heer O. Kamps

Bestuurssamenstelling

Voorzitter: De heer J.L.M. Meesters
 Overige leden: Mevrouw M. Wessels
 De heer A. Geluk
 De heer P.J. Buhler
 Mevrouw S. van Diessen
 Mevrouw I. Wolsing
 De heer H. Loeffen

Aantal leerlingen in het SWV

	1-10-2019	1-10-2018	1-10-2017
Basisonderwijs	7.567	7.559	7.645
Speciaal basisonderwijs	233	242	250
Speciaal onderwijs	160	156	152
Totaal aantal leerlingen	<u>7.960</u>	<u>7.957</u>	<u>8.047</u>
Categorie 1 SO	131	134	126
Categorie 2 SO	14	12	15
Categorie 3 SO	15	10	11
	<u>160</u>	<u>156</u>	<u>152</u>
Peildatum SO februari	166	161	163
Peildatum SBO februari	240	250	260
	<u>406</u>	<u>411</u>	<u>423</u>